

Łódź, 21 listopada 2024 r.

WA 4120-36/2024- w

Burmistrz
Miasta i Gminy Rozprza

Urząd Miasta i Gminy w Rozprze
ul. Aleja 900-lecia 3
97-340 Rozprza

W odpowiedzi na pismo Pana Burmistrza zawierające wniosek o udzielenie wyjaśnienia w przedmiocie wątpliwości związanych z interpretacją art. 6d ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U z 2024r., poz. 399) oraz art. 462 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U z 2023r., poz. 1320) - uprzejmie informuję:

ze skierowanego do Izby pisma wynika, że wątpliwości dotyczą prawnej możliwości realizowania zamówienia publicznego dotyczącego odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych przez zakład budżetowy gminy, który występowałby w procesie realizacji usługi jako podwykonawca.

W ocenie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi stanowisko Miasta zawarte w skierowanym do Izby zapytaniu, zgodnie z którym zakład budżetowy gminy nie może być podwykonawcą w realizacji zamówienia publicznego na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych także w okolicznościach, wynikających z procedowanego zamówienia, w którym Zamawiający nie przewidział w swz żadnych ograniczeń w zakresie wyboru podwykonawcy, czy w ogóle skorzystania z możliwości jego wyboru oraz że inna interpretacja wskazanych wyżej przepisów prowadziłaby do obejścia prawa tj. art. 6d ust.1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – jest prawidłowe.

Jak wynika z opisu stanu faktycznego przedmiotem postępowania w sprawie zamówienia publicznego jest odbiór i zagospodarowanie odpadów z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Rozprza.

Stosownie do treści art. 6d ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach organ wykonawczy gminy ma obowiązek udzielić zamówienia na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6c albo zamówienia publicznego na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów.

Z przywołanego przepisu jednoznacznie wynika, że zlecenie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych (art. 6c ust. 1) i niezamieszkałych (art. 6c ust. 2) musi nastąpić w trybach przewidzianych w ustawie Prawo zamówień publicznych, przy czym zamówienie publiczne na odbieranie odpadów z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne musi przybrać bezwzględnie formę przetargu zorganizowanego na podstawie przepisów Prawa zamówień publicznych (art. 6c ust. 2a jako *lex specialis*). Także tylko w trybie przetargu organ wykonawczy może udzielić zamówienia łącznie na odbieranie odpadów z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych (art. 6d ust.1a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach).

Analiza powyższych przepisów prowadzi do wniosku, że gmina nie może odbierać odpadów komunalnych przy pomocy własnych jednostek podległych (jednostek i zakładów budżetowych). Należy podnieść, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 28 listopada 2013r., syg. akt K 17/12 stwierdził, cyt: „... w art. 6d ustawy o utrzymaniu czystości nie przewidziano w ogóle możliwości samodzielnej realizacji zadania przez jednostki organizacyjne gminy”. Nadto na potwierdzenie celowego działania ustawodawcy w uzasadnieniu wyroku Trybunał Konstytucyjny przywołał uzasadnienie projektu ustawy zmieniającej ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach o treści następującej: „Gminy będą wyłaniały w drodze przetargu podmioty prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, co tym samym będzie wiązało się z koniecznością przekształcenia gminnych jednostek organizacyjnych w spółki prawa handlowego (druk sejmowy nr 3670/VI kadencja)”.

Jakkolwiek treść art. 6d ust. 1 ustawy, w brzmieniu nadanym art. 1 pkt 11 ustawy z dnia 1 lipca 2011r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2011r., Nr 152, poz. 897) badanego przez Trybunał Konstytucyjny uległa zmianie w zakresie wymogów, co do obligatoryjności trybu przetargu, gdyż ustawodawca utrzymał ten wymóg jedynie do udzielenia zamówień na odbieranie odpadów komunalnych z nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy (art. 6c ust. 2a ustawy) oraz odnośnie do łącznego zamówienia na odbiór odpadów z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych (art. 6d ust. 1a), a odnośnie do odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych dopuszczalne jest stosowanie innych trybów udzielenia zamówienia (art. 6d ust. 1), to w zakresie dopuszczalności realizacji tego zadania przez jednostki organizacyjne gminy, należy uznać, że stanowisko Trybunału Konstytucyjnego zachowuje swoją aktualność. Jedynie na marginesie wskazać należy, że zmiana art. 6b ust. 1 ustawy w zakresie rezygnacji ustawodawcy z obligatoryjności przetargu na odbieranie odpadów komunalnych nastąpiła ustawą z dnia 22 czerwca 2016r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016r. poz. 1020).

Jeżeli zatem, jednostki organizacyjne gminy (jednostki budżetowe i zakłady budżetowe), działające w ramach osobowości prawnej gminy, nie mogą uczestniczyć w postępowaniach dotyczących udzielania przez macierzystą gminę zamówień publicznych, to tym samym nie mogą również przyjąć zlecenia realizacji tych usług jako podwykonawca i to niezależnie, czy w swz zamawiający postawił określone warunki jakie musi spełniać podwykonawca by mógł uczestniczyć w realizacji zamówienia. Powyższe prowadziłyby – przy zastosowaniu wykładni systemowej i celowościowej – do obejścia prawa to jest art. 6d ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Informuję jednocześnie, że stanowisko zawarte w niniejszym piśmie udzielone zostało w ramach prowadzonej przez Izbę działalności informacyjnej i nie ma mocy wiążącej.

Z poważaniem

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Łodzi
Ryszard Paweł Krawczyk
/podpisano elektronicznie/